

FINANCIAL REPORTING: PERSPECTIVES AND PROBLEMS OF INTEGRATION INTO THE EUROPEAN SPACE

RAPORTAREA FINANCIARĂ: PERSPECTIVE ȘI PROBLEME ALE INTEGRĂRII ÎN SPAȚIUL EUROPEAN

Natalia CURAGĂU, ORCID ID: 0000-0002-1953-0330

natalia.curagau@gmail.com

Constantin SURUCINSCHI

constantin.surucinski@gmail.com

Academia de Studii Economice a Moldovei

Abstract: *Financial reporting aims at presenting systems, principles, methods and techniques of organizing and managing accounting in the conditions of pluralism of property and patrimony management.*

In order to increase its steps towards integration into the European Union, the Republic of Moldova, at the present stage, undertakes measures of correspondence, harmonization and collaboration of all the systems: economic-financial, socio-political, cultural etc.

Through this article we intend to highlight the stage of preparation of the Moldovan entities in terms of financial reporting, which are the main perspectives and at the same time issues related to financial reporting and what is Moldova doing today to get closer more than the provisions of IFRS.

Key terms: *accounting, reporting, standards, entities, business environment, management, income, costs, advantage, investors, capital*

JEL: M41

Contabilitatea este știința gestionării afacerii și reprezintă un sistem complex de identificare, colectare, grupare, prelucrare, totalizare a elementelor contabile și de raportare financiară.

Contabilitatea are drept sarcină principală, evaluarea, cunoașterea, gestiunea și controlul activelor, capitalului propriu și datoriilor, precum și a rezultatelor obținute din activitatea de întreprinzător a persoanelor fizice și juridice, întru realizarea căreia trebuie să asigure înregistrarea, prelucrarea, publicarea și păstrarea informațiilor ce vizează poziția și performanța financiară, modificările în situația capitalului propriu și a fluxului de numerar, atât pentru cerințele interne ale acestora, cât și în relațiile cu actualii și potențialii investitori, fondatori, creditorii, organe de control, clienți, instituții publice și alți utilizatori ai informațiilor economice.

Pentru ținerea contabilității și întocmirea situațiilor financiare, entitățile aplică Standardele Internaționale de Raportare Financiară care reprezintă standard și interpretări, emise de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate, care devin valabile în Republica Moldova după acceptarea lor de către Guvernul Republicii Moldova sau Standardele Naționale de Contabilitate care sânt bazate pe directivele Uniunii Europene și pe IFRS, elaborate și aprobate de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Dezvoltarea durabilă a economiei naționale a Republicii Moldova este posibilă doar în cazul integrării țării în spațiul european și responsabilității de a pune la dispoziție informații contabile veridice de către toate entitățile. Actualul sistem contabil, constituit în ultimul deceniu, a avut un

impact pozitiv asupra eficienței colectării și utilizării informațiilor privind apartenența, existența și mișcarea elementelor patrimoniale, contribuind prin aceasta la majorarea intereselor investițiilor străine și aprofundarea relațiilor reciproc avantajoase cu partenerii din străinătate, în special cu cei din spațiul european. Însă în prezent acest sistem s-a dovedit a fi depășit în plan conceptual și aplicativ, care într-un final, pe alocuri, nu corespunde cerințelor utilizatorilor interni și externi și urmează a fi ajustat. Realizarea acestui obiectiv se preconizează de la an la an prin intermediul programelor de dezvoltare națională a contabilității și auditului.

În mediul economic actual, multe state europene sunt preocupate de problema complexă a stimulării creșterii economiei, pe de o parte, și a asigurării disciplinei fiscale, pe de altă parte. Recesiunea prelungită și restabilirea lentă a creșterii au implicații pe termen lung atât pentru forța de muncă cât și pentru competitivitate entitățile din regiune. În timp ce entitățile, atât cele mari, cât și cele mici, concurează pentru credit și capital, băncile și alte instituții financiare i-au decizii prudente în partea ce ține de alocarea investițiilor. Ca urmare, în astfel de atmosferă, este important ca entitățile să fie transparente din punct de vedere financiar și ca guvernele să stabilească un mediu de reglementare solid pentru raportarea financiară din domeniul corporativ.

Luând în considerare resursele financiare limitate, investițiile trebuie să fie mult mai eficiente pentru a fi rentabile. Transparența financiară poate ajuta companiile să atragă astfel de investiții, ceea ce este în mod special primordial și important pentru entitățile mici și mijlocii, cărora le lipsește garanția cerută de obicei de bănci și alte instituții financiare. Entitățile cu un viitor promițător și practici de raportare financiară eficiente, care nu pot oferi garanții, au posibilitatea de a primi credit deoarece instituțiile bancare și financiare vor deține mai multe informații pe baza cărora pot lua decizii cu privire la creditări, reducându-se cerința pentru un nivel de garanție înalt. Drept urmare, este important că pentru realizarea investițiilor și dezvoltarea afacerii, țările trebuie să aibă sisteme eficiente de raportare financiară în sectorul corporativ.

Transparența financiară a entităților, trebuie să traverseze granițele naționale. Așa cum a accentuat criza financiară, economiile au devenit din ce în ce mai interlegate și interdependente prin rețele de producție regionale din ce în ce mai importante și volume semnificative de comerț inter-regional.

Republica Moldova se numără printre cele șase țări membre ale EU Eastern Partnership (Parteneriatul Estic) care încearcă să-și consolideze relațiile economice cu UE. Pentru a avea beneficii apreciate din aceste relații, RM este nevoită să adopte cadrul obișnuit pentru raportarea financiară corporativă inclusă în primul rând în IFRS și alte regulamente ale UE. Până la etapa actuală Republica Moldova a înregistrat diverse progrese în această direcție, însă mai rămân multe de făcut.

În practica și teoria economică se acceptă tot mai mult ideea că cel care stăpânește și ține sub control informațiile are posibilitățile cele mai mari de a învinge în competiția mondială pentru supremație. Bătălia contemporană între sisteme sau „culturi” nu se mai dă cu arme de foc. Lumea contabilă în prezent se confruntă cu aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară. În acest sens, se disting în principal trei mari „culturi”: cultura americană cu standardele respective (US-GAAP), Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și Directivele contabile europene.

Politica contabilă formulată în acest sens se articulează la politica europeană, dar față de aceasta, Republica Moldova este cu pași înapoi. Țările din UE au trecut efectiv la aplicarea IFRS-urilor începând cu 01 ianuarie 2005. Prin urmare, la 31 decembrie 2005, statele membre ale UE au întocmit primele situații financiare în conformitate cu IFRS.

Actualmente entitățile din Republica Moldova prezintă situațiile financiare conform cerințelor Standardelor Naționale de Contabilitate [2], cu excepția entităților de interes public.

Potrivit „Legii contabilității și raportării financiare” nr. 287 din 15 decembrie 2017 [1], entitățile de interes public întocmesc și prezintă situații financiare semi-anuale și anuale, iar restul entităților, cu excepția instituțiilor publice, întocmesc și prezintă situații financiare anuale complete sau simplificate. Situațiile financiare complete presupun întocmirea bilanțului, situația de profit și pierdere, situația modificării capitalului propriu, situația fluxurilor de numerar și notele la situațiile financiare. Situațiile financiare simplificate cuprind bilanțul, situația de profit și pierdere și nota explicativă la situațiile financiare. Suplimentar la situațiile financiare, entitățile mai prezintă anual raportul conducerii și raportul auditorului în cazul în care acesta este obligatoriu.

De asemenea potrivit „Legii contabilității și raportării financiare” nr. 287 din 15 decembrie 2017 [1], entitățile micro și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, după înregistrarea acestora ca plătitori ai taxei pe valoare adăugată, țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare prescurtate conform SNC, cu excepția societăților de investiții, societăților financiare holding, societăților financiare holding mixte, societăților financiare non - bancare și societăților holding cu activitate mixtă.

Entitățile mici țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare simplificate conform SNC. Entitățile mijlocii și entitățile mari țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare complete conform SNC. Entitățile de interes public țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare conform IFRS.

Organizațiile necomerciale și reprezentanțele entităților nerezidente țin contabilitatea în partidă dublă și întocmesc situații financiare conform indicațiilor metodice aprobate de către Ministerul Finanțelor.

Persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, până la înregistrarea acestora în calitate de plătitori ai taxei pe valoare adăugată, persoanele fizice care desfășoară activitate profesională în sectorul justiției și birourile înființate de acestea țin contabilitatea în partidă simplă în baza contabilității de casă, fără întocmirea situațiilor financiare, conform indicațiilor metodice aprobate de către Ministerul Finanțelor. Entitatea care are obligația să țină contabilitatea în partidă simplă poate ține contabilitatea în partidă dublă, începând cu următoarea perioadă de gestiune.

Entitatea care are obligația să întocmească situații financiare prescurtate poate întocmi situații financiare simplificate sau complete. Entitatea care are obligația să întocmească situații financiare simplificate poate întocmi situații financiare complete. Trecerea de la un set de situații financiare la altul se efectuează începând cu următoarea perioadă de gestiune.

Conform SNC „Prezentare situațiilor financiare”, bilanțul prezintă poziția financiară a entității și include informații aferente soldurilor existente la data raportării privind activele care sunt resursele economice identificabile și controlabile de către entitate, ce provin din fapte economice trecute din a căror utilizare se așteaptă obținerea beneficiilor economice; capitalul propriu care indică mărimea rămasă în activele entității după scăderea datoriilor și mărimea obligațiilor actuale ale entității provenite din fapte economice trecute a căror stingere contribuie la reducerea resurselor purtătoare de beneficii.

În bilanț activele se prezintă în funcție de gradul de lichiditate, astfel sunt prezentate, inițial, activele imobilizate și mai apoi activele circulante.

În bilanț, datoriile se reflectă după gradul de exigibilitate, astfel mai întâi datoriile pe termen lung, care arată că termenul de achitare al acestora este mai mare de 12 luni și datoriile curente, care urmează a fi stinse în termen ce nu va depăși 12 luni.

La data raportării, în mod obligatoriu, entitățile reflect cota curentă a activelor imobilizate și a datoriilor pe termen lung în componența activelor circulante și a datoriilor curente.

Situația de profit și pierdere caracterizează performanța financiară a entității pentru perioada de gestiune și conține informații privind veniturile, cheltuielile și rezultatele financiare (profit sau pierdere), care este determinat ca diferența între venituri și cheltuieli. În situația de profit și pierdere, veniturile și cheltuielile sunt prezentate după destinația acestora în felul următor:

1) Venituri din vânzări (venituri din vânzarea produselor/mărfurilor; prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor; venituri din contracte de construcție; contracte de leasing operațional și financiar; dividende, participații, dobânzi, care pentru entitate sunt activitate operațională).

Veniturile din vânzări recunoscute în perioada de gestiune se ajustează cu valoarea produselor/mărfurilor returnate de la cumpărători sau cu reducerile de preț la produsele/mărfurile vândute.

2) Costul vânzărilor – reprezintă valoarea contabilă a produselor/mărfurilor vândute, costul serviciilor prestate și/sau lucrărilor îndeplinite în cadrul activității operaționale a entității și care corelează cu veniturile din vânzări, (costul vânzării produselor/mărfurilor vândute; costul serviciilor prestate și/sau lucrărilor îndeplinite; costurile din contracte de construcție; costul serviciilor aferente contractelor de leasing operațional și financiar; alte costuri care se referă la activitatea operațională corelate cu venituri din vânzări).

Costul vânzărilor se ajustează în perioada de gestiune cu valoarea produselor/mărfurilor returnate de către clienți.

3) Alte venituri operaționale, în componența cărora intră veniturile care se referă la activitatea operațională a entității, dar care nu pot fi atribuite la venituri din vânzări (venituri din ieșirea altor active circulante, cu excepția ieșiri activelor din punctul 1; venituri sub formă de amenzi, penalități, despăgubiri; din repararea prejudiciului material cauzat entității; din decontarea datoriilor cu termen de prescripție expirat; din plusuri depistate la inventariere și alte venituri aferente activității operaționale).

4) Cheltuieli de distribuție, în componența cărora se reflectă cheltuielile aferente comercializării produselor/mărfurilor, prestării serviciilor și/sau executării de lucrări.

5) Cheltuieli administrative, presupun cheltuielile privind gestiunea și deservirea în ansamblu a activității entității (cheltuieli de salariu cu personalul administrative; amortizarea activelor imobilizate cu destinație administrative; taxe și impozite; sponsorizare și binefaceri; deplasare etc.).

6) Alte cheltuieli din activitatea operațională, sunt acele cheltuieli care se referă la activitatea operațională, dar nu pot fi atribuite la costul vânzărilor, cheltuieli de distribuție sau administrative (cheltuieli din ieșirea altor active circulante, în corelație cu alte venituri din activitatea operațională; cheltuieli sub formă de amenzi, penalități, despăgubiri; dobânzi aferente creditelor și împrumuturilor primite; lipsuri depistate la inventariere și alte cheltuieli operaționale).

În situația de profit și pierdere veniturile și cheltuielile din alte activități se înregistrează prin compensarea reciprocă. Ca apartenență la venituri și cheltuieli din alte activități se referă (venituri și cheltuieli aferente activelor imobilizate; dividende și/sau alte participații în alte entități; diferențe favorabile și nefavorabile de curs valutar; pierderi și reluări din deprecieri; compensații excepționale etc.).

Profitul până la impozitare se determină ca diferența dintre veniturile din activitatea operațională diminuate cu cheltuielile din activitatea operațională și ajustate cu veniturile/cheltuielile din alte activități.

Cheltuielile privind impozitul pe venit este determinat conform relației: venit impozabil (calculat conform Declarației cu privire la impozitul pe venit, Forma VEN12) înmulțit la cota procentuală a impozitului pe venit, care conform prevederilor Codului Fiscal al Republicii Moldova din anul 2012 până în prezent, anul 2022, este de 12 la sută [3, art. 15].

Diferența dintre profitul până la impozitare și cheltuielile cu privire la impozitul pe venit reprezintă profitul net obținut de entitate, care se reflectă în bilanțul entității la capital propriu și în situația modificării capitalului propriu.

De asemenea, entitățile prezintă și componența veniturilor și cheltuielilor în situațiile financiare după natura acestora. Astfel, după natură avem venituri din vânzări, alte venituri operaționale și venituri din alte activități, ca apartenența la clasa de venituri, și costul vânzării mărfurilor vândute, cheltuieli de materiale, variația stocurilor, cheltuieli de amortizare și depreciere, costuri cu personalul, contribuțiile aferente costurilor cu personalul, alte cheltuieli și cheltuieli din alte activități ca apartenență la clasa cheltuieli.

Situația modificării capitalului propriu caracterizează existența și modificarea elementelor de capital de la începutul perioadei de gestiune până la finele ei. În situațiile financiare, capitalul propriu este compus din: capital social și suplimentar (capitalul social, suplimentar, nevărsat, neînregistrat și retras); rezervele (capitalul de rezervă, rezervele prevăzute de statut și alte rezerve); profit nerepartizat sau pierdere neacoperită (corecții ale rezultatelor anilor precedenți, profit nerepartizat/pierdere neacoperită al anilor precedenți, profit net/pierdere netă al perioadei de gestiune, profit utilizat al anilor de gestiune și rezultatul din tranziția la noile reglementări); alte elemente ale capitalului propriu care nu se găsesc în componența enumerată mai sus.

În situația modificării capitalului propriu pentru fiecare element se indică soldul la începutul perioadei de gestiune, majorările și diminuările pe parcursul perioadei de gestiune și soldul la sfârșitul perioadei de gestiune.

Relația determinării soldului indicatorilor din situația modificării capitalului propriu

Sold la sfârșitul perioadei de gestiune	=	Sold la începutul perioadei de gestiune	+	Majorările	-	Diminuările

(Elaborat de autori în baza SNC „Prezentarea situațiilor financiare”)

La reformarea bilanțului soldul corecțiilor rezultatelor anilor precedenți, profitului net/pierdere netă a perioadei de gestiune, profitului utilizat al anului de gestiune sunt egale cu zero, mărimea cărora se trece la profitul nerepartizat/pierdere neacoperită al anilor precedenți, astfel majorând/diminuând valoarea acestuia.

Chiar dacă în situația financiară soldul elementelor de capital se prezintă în quantum total, în contabilitatea analitică se reflectă mărimea acestor indicatori pentru fiecare an în parte, astfel ținându-se cont de mărimea soldurilor la operații de debitare sau creditare a elementelor de capital (repartizare de dividende, majorarea capitalului social, corecții ale rezultatelor anilor precedenți).

Ca regulă generală, mărimea soldurilor elementelor din situația modificării capitalului propriu la sfârșitul perioadei de gestiune trebuie să corespundă cu soldurile elementelor respective din bilanț.

Mărimea elementelor care majorează capitalul propriu, cum sunt capitalul social, capitalul neînregistrat, rezervele, profitul net al perioadei de gestiune se reflectă în situația modificării capitalului propriu în mod obișnuit, adică fără paranteze. Mărimea elementelor care diminuează capitalul propriu, cum sunt capitalul nevărsat, capitalul retras, profit utilizat al anului de gestiune, pierdere netă a perioadei de gestiune, se reflectă în situația modificării capitalului propriu cu semnul minus, adică în paranteze.

Soldurile și fluxurile de numerar pentru perioada de gestiune sunt reflectate în situația fluxului de numerar. În acest raport, conform contabilității de casă, sunt reflectate intrările de numerar la sumele efectiv încasate în casierie și conturi curente; ieșirile de numerar la sumele efectiv achitate din casierie și conturi curente și documente bănești la valoarea efectiv intrate și/sau ieșite.

În situația fluxului de numerar nu se prezintă mișcările interne a numerarului, cum ar fi eliberările de numerar de la conturile curente; alimentarea cardurilor bancare; schimbul de active/servicii; convertirea datorilor în capital; amortizarea și pierderile din depreciere a activelor imobilizate.

În Republica Moldova, situația fluxului de numerar se întocmește conform metodei directe, adică pe activități. Astfel se disting:

- 1) fluxuri de numerar din activitatea operațională;
- 2) fluxuri de numerar din activitatea de investiții;
- 3) fluxuri de numerar din activitatea financiară.

Însăși de la denumire se evidențiază încasările/plățile care se referă la fluxuri de numerar din activitatea operațională, adică toate încasările și plățile care vin să scoată în evidență activitatea de bază a entității. Din acestea fac parte încasările din vânzări, plățile pentru stocuri și servicii achiziționate de la furnizori, plăți către personal și organele de asigurare socială și medicală, dobânzi plătite, plata impozitului pe venit, alte încasări și alte plăți cu trăsături operaționale.

Fluxurile de numerar din activitatea de investiții sunt determinate de încasările din vânzarea activelor imobilizate, plăți aferente intrărilor de active imobilizate, dobânzi încasate, dividende încasate și alte încasări/plăți din activitatea de investiții.

Ceea ce ține de fluxuri de numerar din activitatea financiară, acestea sunt încasările sub formă de credite și împrumuturi, plăți aferente rambursării creditelor și împrumuturilor, dividende plătite, încasări din operațiuni de capital și alte încasări/plăți cu caracter financiar.

După determinarea fluxurilor de numerar din activitățile enumerate, se ia în calcul diferențele de curs valutar favorabile și/sau nefavorabile, care mai apoi se cumulează cu soldul de numerar de la începutul perioadei de gestiune și se obține soldul de numerar la sfârșitul perioadei de gestiune, care trebuie să coincidă cu indicatorul prezentat în bilanț (Numerar în casierie și la conturile curente).

În notele la situațiile financiare se indică date generale ale entității, informații privind situația soldurilor activelor imobilizate corporale și necorporale la începutul și sfârșitul perioadei de gestiune, note informative privind relațiile cu nerezidenții. Aceste note conțin informații care nu se regăsesc în situațiile financiare și vin să le completeze.

În așa mod are loc prezentarea situațiilor financiare de către entitățile din Republica Moldova care aplică prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate.

Prezentarea situațiilor financiare se făcea la Biroul Național de Statistică până la data de 31 martie al anului ulterior. Începând cu anul 2018, entitățile prezintă situațiile financiare în format electronic prin intermediul ghișeului unic de raportare raportare.gov.md

Pornind de la ideea că IFRS înseamnă un alt nivel al managementului, autorii consideră, că cea mai mare problemă a tranziției Moldovei la IFRS este legată de lipsa specialiștilor care ar cunoaște cum urmează a fi implementate IFRS-le. Chiar dacă există un anumit nivel al cunoștințelor teoretice, nu avem o experiență în utilizarea practică. Efortul profesioniștilor, autorităților, sectorului cooperativ și academic în partea ce ține de instruirea continuă, al modificării mentalității și al abordărilor manageriale ale entităților, asta ar trebui să stea la temelia implementării IFRS în Republica Moldova.

Un pas important spre aplicarea IFRS în Republica Moldova este aplicarea acestor standarde de către entitățile de interes public, care rămân a fi mesagerii utilizării IFRS în Republica Moldova.

Până la aplicarea IFRS, entitățile trebuie să sistematizeze informațiile noi, asigurând calitatea acestora; elaborarea unor strategii și previziuni în viitor conform cerințelor IFRS; ajustarea sistemelor informatice după cerințele IFRS; asigurarea unei legături echilibrate în ceea ce ține raportarea fiscală și cea contabilă conform IFRS. Adoptarea IFRS presupune mai mult decât o modificare a reglementărilor contabile. Este un nou sistem de apreciere a performanțelor, un nou sistem de proceduri care urmează a fi aplicat la nivelul fiecărei entități, care urmează să-și schimbe modul de lucru în ceea ce privește managementul financiar și cel contabil.

Cert este faptul că aplicarea IFRS de către entitățile din Republica Moldova schimbă comportamentul economic al acestora, dar la general aceste implicații sunt strict de ordin contabil, care se refera la aplicarea noilor standarde IFRS (pornind de la IFRS1 „Aplicarea pentru prima dată a standardelor internaționale de raportare financiară”); aplicarea obligatorie a unor standarde care anterior erau doar testate (IAS 36 „Deprecierea activelor”, IAS 39 „Instrumente financiare” etc.); posibile conflicte cu autoritățile fiscale din motivul modificărilor reglementărilor contabile etc.

Printre avantajele principale derivate din aplicarea IFRS se enumeră:

1. Adoptarea unui limbaj unic - global de raportare financiară, ceea ce va permite posibilitatea comparării situațiilor financiare la nivel internațional;
2. Atragerea investițiilor străine și crearea pentru acestea un mediu transparent de afaceri;
3. Accesul liber al utilizatorilor la informația financiară;
4. Dezvoltarea procesului de instruire și pregătire al specialiștilor prin certificări naționale și internaționale;
5. Atragerea fondurilor destinate dezvoltării contabilității și auditului.

Pe lângă avantajele enumerate, apar și dificultăți, cum sânt: interpretări greșite ale standardelor; piedici legate de utilizarea terminologiei, etimologiei, termenilor din domeniul dreptului etc.

Standardele, în general, au caracter de recomandare, de aceea o problemă esențială, care deseori este omisă, dar care se referă la IFRS, este aplicabilitatea acestora. Adică sunt destinate aplicării de către entități, ci nu autorităților guvernamentale care încerc să facă o altă contabilitate.

O altă problemă majoră la nivel național, care de fapt se accentuează și în spațiul european, este relația contabilitate-fiscalitate. În general sunt două întrebări care au impact negativ aici: evidența costului și nivelul de credibilitate. Problema costului presupune ținerea a două evidențe separate a costului: fiscală și contabilă.

O altă dificultate se referă la resurse, în deosebi cele financiare, statul care nu vede avantaje în urma aplicării IFRS, niciodată nu va fi predispus să aloce resurse necesare implementării. O variantă a soluționării acestei probleme este orientarea sectorului privat în ceea ce privește alocarea resurselor date.

Și nu în ultimul rând o problemă majoră este legată de profesia contabilă, de factorul uman. Personalul din domeniul contabil întotdeauna a depins de nivelul de etică și educație, de capacitatea de a gândi și a reflecta. Devenind victime ale fiscalității, contabilii uită de a-și dezvolta capacitățile raționale și de reflectare profesională.

Din 01 ianuarie 2019, odată cu intrarea în vigoare a noii Legi a contabilității au fost procesate și noi modificări la Standardele Naționale de Contabilitate, așa cum sunt trecerea la costuri/cheltuieli a OMVSD în mărime de 100 % în momentul transmiterii în exploatare. De asemenea s-a propus să fie tratate drept venituri ale activității operaționale veniturile și cheltuielile legate de vânzarea activelor imobilizate, existența a unei singure metode de calcul a amortizării mijloacelor fixe atât în contabilitatea financiară cât și în cea fiscală, etc.

Conform Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017 [1] se clasifica și definește categoriile entităților și grupurilor, după cum urmează:

1. Entitatea micro este entitatea, care la data raportării nu depășește limita a două dintre criteriile:
 - a) totalul activelor – 5 600 000 lei;
 - b) veniturile din vânzări – 11 200 000 lei;
 - c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 10.
2. Entitatea mică este entitatea care, nefiind entitate micro, la data raportării, nu depășește limitele a două dintre criteriile:
 - a) totalul activelor – 63 600 000 lei;
 - b) veniturile din vânzări – 127 200 000 lei;
 - c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 50.
3. Entitatea mijlocie este entitatea care, nefiind entitate mică sau micro, la data raportării, nu depășește limitele a două dintre criteriile:
 - a) totalul activelor – 318 000 000 lei;
 - b) veniturile din vânzări – 636 000 000 lei;
 - c) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 250.
4. Entitatea mare este entitatea care, nefiind entitate mică, micro sau mijlocie, la data raportării, depășește limitele a două dintre criteriile:
 - d) totalul activelor – 318 000 000 lei;
 - e) veniturile din vânzări – 636 000 000 lei;
 - f) numărul mediu al salariaților în perioada de gestiune – 250.

În dependență de clasificarea indicată, entitățile autohtone prezintă situațiile financiare după cum urmează:

1. entitățile micro și mici – situații financiare prescurtate, care vor conține bilanțul și situația de profit și pierdere;
2. entitățile mijlocii și mari – situații financiare complete, care vor conține bilanțul, situația de profit și pierdere, situația modificării capitalului propriu, situația fluxului de numerar și notele explicative la situația financiară.

Persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, după înregistrarea acestora ca plătitori ai TVA, trebuie să țină contabilitatea în partidă dublă și sunt obligate să întocmească situații financiare prescurtate conform SNC.

Persoanele fizice care practică activitatea de întreprinzător care nu sunt plătitori ai TVA, țin contabilitatea în partidă simplă conform contabilității de casă, fără întocmirea situațiilor financiare, conform indicațiilor metodice aprobate de către Ministerul Finanțelor.

Vom face față cerințelor și noilor provocări, care sunt periodic operate în legislația autohtonă inclusiv?! Rămâne de văzut! Cert însă este că la etapa actuală, Republica Moldova încă nu este pregătită să aplice IFRS, atât timp cât nu există o strategie bine conturată cu privire la aplicarea noilor standarde internaționale, ce ar facilita tranziția la această materie a entităților autohtone ce corespund cerințelor și obligativității trecerii la cele standarde.

Referințe bibliografice

1. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15 decembrie 2017. În: Monitorul Oficial, nr. 1-6/22 din 05.01.2018
2. Standardele Naționale de Contabilitate. În: Monitorul Oficial, nr. 177-181/1224 din 16.08.2013

3. Codul Fiscal al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 102-103 din 23 august 2001
4. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova, nr. 238 din 29 februarie 2008 „Privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară pe teritoriul Republicii Moldova”. În: Monitorul Oficial, nr. 47-48/302 din 07.03.2008
5. Planul de dezvoltare a contabilității și auditului în sectorul corporativ pe anii 2009-2014 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1507 din 31.12.2008, modificat prin Hotărârea Guvernului, nr.717 din 10.08.2010, în vigoare 17.08.2010. În: Monitorul Oficial, nr.10-11/31 din 23.01.2009
6. Recomandări metodice privind tranziția de la Standardele Naționale de Contabilitate la Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aprobate prin Ordinul Ministerului finanțelor nr. 69 din 17.09.2009 cu modificările și completările conform Ordinului nr.101 din 04.08.2010. În: Monitorul Oficial 153-154/693 din 09.10.2009